

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

16 MEI, 2016

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA TATU

KIKAO CHA ISHIRINI – TAREHE 16 MEI, 2016

I. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

WAZIRI WA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

Randama za Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliyanu kwa Mwaka wa Fedha, 2016/2017.

WAZIRI WA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

Hotuba ya Bajeti ya Wizara ya Mambo ya Ndani ya Nchi kwa Mwaka wa Fedha, 2016/2017.

MWENYEKITI WA KAMATI YA MAMBO YA NJE, ULINZI NA USALAMA:

Taarifa ya Kamati ya Mambo ya Nje, Ulinzi na Usalama kuhusu utekelezaji wa majukumu ya Wizara ya Mambo ya Ndani ya Nchi kwa Mwaka wa Fedha, 2015/2016 pamoja na Maoni ya Kamati kuhusu Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara hiyo kwa Mwaka wa Fedha 2016/2017.

MSEMAJI MKUU WA KAMBI RASMI YA UPINZANI JUU YA WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

Taarifa ya Msemaji Mkuu wa Kambi Rasmi ya Upinzani juu ya Wizara ya Mambo ya Ndani ya Nchi kuhusu Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara hiyo kwa Mwaka wa Fedha, 2016/2017.

II. MASWALI:

WAZIRI MKUU:

165. MHESHIMIWA JAPHET NGAILONGA HASUNGA (VWAWA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu (Sera, Bunge, Kazi, Ajira, Vijana na Watu Wenye Ulemavu):- Sheria ya Mahusiano Kazini ya Mwaka 2004 inawataka wafanyakazi kujiunga na vyama vyaa wafanyakazi vyaa kisekta; Walimu na wafanyakazi wengine wamekuwa wakiingizwa kwenye vyama hivyo bila ya wao wenyewe kukubali:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kuwaruhusu wafanyakazi kujiunga na vyama vyaa wafanyakazi wanavyotaka kwa hiari badala ya kuwalazimisha.

OFISI YA RAIS (TAMISEMI):

166. MHESHIMIWA LUCY MICHAEL MLOWE (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, (TAMISEMI):- Kumekuwa na wimbi kubwa la Wanafunzi wa Shule za Serikali za Msingi na za Sekondari wanaofeli kutokana na kuwa na idadi kubwa ya Wanafunzi katika darasa moja dhidi ya Mwalimu mmoja kwa Wanafunzi huku wakifundishwa kuanzia saa moja na nusu hadi saa kumi na nusu jioni na kufanya walimu wakose muda wa kutosha wa kusimamia kazi za Wanafunzi:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kukabiliana na changamoto hizo.

167. MHESHIMIWA STANSLAUS SHING'OMA MABULA (NYAMAGANA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Hospitali ya Wilaya ya Nyamagana inahudumia zaidi ya wakazi 300,000 wakiwemo wanaotoka Wilaya za jirani lakini haina vifaa tiba kama vile X – ray, Ultrasound n.k. huku ikiwepo ahadi ya Mhe. Rais wa Awamu ya Nne Mwaka 2013 lakini mpaka sasa ahadi hiyo haijatekelezwa:-

Je, ni lini sasa ahadi hiyo itatekelezwa na kuipatia Hospitali hiyo vifaa tiba vy a kutosha ili kuokoa maisha ya watu wengi wanaopoteza maisha kwa sababu ya kukosa huduma hizo.

168. MHESHIMIWA ALBERT NTABALIBA OBAMA (BUHIGWE):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (TAMISEMI):- Mhe. Rais aliahidi ujenzi wa barabara ya Mnanila – Kasulu yenye urefu wa Km 42 kwa lami:-

- (a) Je, ni lini barabara hiyo itaanza kujengwa;
- (b) Je, ujenzi wa zile Km 4 ambazo Mhe. Rais aliahidi kwamba zingeanza kujengwa kwa kiwango cha lami katika Makao Makuu ya Wilaya ya Buhigwe utaanza lini.

WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA WATOTO:

169. MHESHIMIWA PROSPER JOSEPH MBENA (MOROGORO KUSINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:- Watoto wengi nchini wameendelea kudhalilishwa kwa kukosa malezi bora ya wazazi wao hali inayosababisha waishi maisha ya kuombaomba

na kwa kuwa baadhi ya wazazi wanaosababisha hali hiyo ni wanaume wanaoharibu maisha ya wasichana kwa kuwapa mimba na kukwepa jukumu la kulea watoto wanapozaliwa:-

- (a) Je, Serikali ina mpango gani wa kuwabaini wanaume hawa na kuwafikisha Mahakamani kwa kosa la kuwatelekeza watoto, kuwasababishia mateso na kuwanyima haki zao za msingi;
- (b) Je, ni lini Serikali italeta Bungeni Muswada wa kufanya marekebisho katika Sheria husika ili kuwashughulikia kikamilifu zaidi wazazi wanaowatelekeza watoto wao kwa kutowahudumia ipasavyo.

WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

170. MHESHIMIWA ORAN MANASE NJENZA (MBEYA VIJIJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Katika Halmashauri ya Mbeya kuna mradi wa uchimbaji wa madini unaotarajiwa kuanza kwenye eneo la Mlima Songwe lakini pia kuna mradi mwingine mkubwa wa umeme wa joto ardhi kwenye kata za Swaya, Ijombe, na Bonde la Songwe:-

- (a) Je, kwa nini Serikali Kuu haihusishi Halmashauri ya Mbeya katika miradi hiyo ili elimu iweze kutolewa kwa wananchi;
- (b) Je, Wananchi wa Jimbo la Mbeya Vijijini watanufaika vipi na miradi hiyo.

171. MHESHIMIWA MOSHI SELEMANI KAKOSO (MPANDA VIJIJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Vijiji vingi katika Jimbo la Mpanda Vijijini havina huduma ya Umeme:-

Je, ni lini Serikali itapeleka huduma ya umeme katika vijiji hivyo.

172. MHESHIMIWA GODFREY WILLIAM MGIMWA (KALENGA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nishati na Madini:- Licha ya Serikali kupeleka umeme vijijini kwa kasi kuitia mradi wa REA, bado kuna changamoto za kuunganisha umeme kwa Wananchi:-

- (a) Je, Serikali ina mpango gani wa kuwawezesha Wananchi kupata umeme kwa bei nafuu;
- (b) Nguzo za umeme zinasimikwa kwenye njia kuu tu; Je, Serikali ina mkakati gani wa kuhakikisha nguzo hizi zinapelekwa kwenye vitongoji.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

173. MHESHIMIWA MUSSA BAKARI MBAROUK (TANGA MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Awamu zote za Serikali zilizopita (Awamu ya Kwanza, Awamu ya Pili, Awamu ya Tatu na Awamu ya Nne) ziliahidi kujenga barabara ya Tanga – Pangani – Saadani hadi Bagamoyo kwa kiwango cha lami:-

- (a) Je, ni lini Serikali itaamua kujenga barabara ya Tanga – Pangani kwa kiwango cha lami;
- (b) Kupitia Bunge hili la 11, Je, Serikali inaahidi nini kuhusu ujenzi wa barabara ya Tanga – Pangani kwa kiwango cha lami.

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII:

174. MHESHIMIWA DKT. IMMACULATE SWARE SEMESI (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maliasili na Utalii:-

- (a) Je, Serikali inasafirisha nje ya nchi mbao na magogo kiasi gani kwa Mwaka;
- (b) Je, ni Nchi gani inaongoza kwa kununua mbao na magogo kutoka Tanzania;

(c) Je, ni fedha za kigeni kiasi gani zimepatikana kutokana na mauzo ya magogo na mbao nje ya nchi kwa kipindi cha Mwaka 2010 – 2015.

III. HOJA ZA SERIKALI:

WAZIRI WA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

Kwamba, Bunge sasa likubali kujadili na kuitisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Wizara ya Mambo ya Ndani ya Nchi kwa Mwaka wa Fedha, 2016/2017.

DODOMA
16 MEI, 2016

DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE